

STOCKPICKER

Stockpicker utbildningsmaterial | 2023

10 LÄRDOMAR

från kvartssekel-
lång börspraktik

10 lärdomar från kvartssekellång börspraktik

Jacek Bielecki · jacek@stockpicker.se

Intresset för börsen har en tendens att variera över tid och avkastningen är sällan linjär. På sikt erbjuder börsen dock fantastiska möjligheter för de allra flesta. Som den legendariske börsplaceraren Warren Buffett så träffsäkert påpekade en gång, behöver man inte vara någon raketforskare för att bli framgångsrik på aktiemarknaden. Vem som helst kan faktiskt lyckas. Som alltid krävs det dock både vilja och uthållighet. Samt lite tur förstås.

Med det sagt är det ingen av oss som vågar påstå att det är lätt. Vore det så enkelt hade fattigdomen sannolikt varit utrotad för väldigt länge sedan. Det finns gott om fallgropar på aktiemarknaden som till mångt och mycket påverkas av psykologiska faktorer. Man blir heller aldrig riktigt fullärd. Men ju längre tid som man har varit med på börsen, desto större blir den egna erfarenhetsbanken. Den kan man i sin tur dra nytta av under förutsättning att man drar korrekta slutsatser från de misstag som man begått. Och tro oss, det lär bli en hel del sådana längs vägen.

I materialet du tar del av i detta nu hade vi tänkt presentera de 10 viktigaste lärdomar som vi dragit från vår kvarts sekel på börsen. Att ta del av dem gör dig inte framgångsrik och förmögen över en natt men vi hoppas att det hjälper dig på vägen att bli framgångsrik investerare. "Att fela är mänskligt" och alla begår vi misstag någon gång. De som blir framgångsrika är de som lär sig något från varje sådan. De allra mest framgångsrika i livet blir förstås alla de som lär sig undvika att gå i fällor. Och vad är då inte bättre än att lära sig från andra som redan vägen vandrat?

Håll till godo!

Att aktier över tid ger bra avkastning behöver man sannolikt inte påpeka för någon. Över tid har de en tendens att stiga vilket inte minst Stockholmsbör-

sen är ett bra exempel på. Sedan 1996 har den ökat med i genomsnitt 11,3% (exklusive utdelningar) för att ganska nyligen nå upp till sin alla tiders högsta nivå. Siffror som innebär att man dubblar sitt kapital var sjunde år om man lyckas prestera ungefär som börsindex gör. Lyckas man bättre än så förkortas dubblingstiden ytterligare.

Det finns förstås inga som helst garantier för att börsen skall fortsätta utvecklas som den gjort under de senaste ca 25 åren men vi har samtidigt svårt att se varför så inte skall vara fallet. Det i sin tur gör att vi ser aktieplaceringar som ett synnerligen bra sätt (kanske rent av den allra bästa?) att skapa långsiktig avkastning.

Men enbart det faktum att aktier tenderar att stiga på lång sikt är förstås inte skäl nog till att gå "all in" här och nu om man exempelvis tror sig behöva pengar till julshopping, nästa kvartals högtider eller exempelvis till sommarens semesterresa. I det korta perspektivet är börsen svåröversäglig och kan nästintill liknas vid någon form av tombola.

Kortsiktigt påverkas börserna av händelser eller nyhetsflöde som kan skapa volatilitet utan att det över tid behöver ha någon större påverkan på den generella aktieutvecklingen. COVID-19-pandemin är ett ganska bra exempel. När den skakade om världens ekonomier föll så gott som samtliga aktier rejält i mars 2020 då den globala ekonomin frös till is i spåren av alla nedstängningar, något som förstås spåddes drabbade företagens vinster negativt. Just dessa är som bekant det som i mångt och mycket driver kursutvecklingen över tid.

De där tuffa veckorna i mars är numera historia. Sett över tid lär pandemin inte vara något annat än ett hack i en långsamt stigande kurva. Icke desto mindre har den ju påverkat börskurserna rejält och den som eventuellt hade placerat

sina surt förvärvade pengar med förhoppning om kassapåfyllning av semesterkassan fick snabbt se kapitalet erodera istället för att växa. Just i samband med pandemin gjorde det kanske inte så mycket då semesterresan sannolikt blev inställd ändå. Värre däremot om pengarna behövdes för något annat viktigt ändamål. Hösten därpå var aktiemarknaden redan tillbaka till nivåer pre-COVID-19. Det om något visar att man som investerare måste ha ett längre perspektiv på sina investeringar än någon eller några enstaka månader.

Hur lång skall tidshorisonten vara? Det finns förstås inga givna ramar för det. Vill man dock ha oddsen på sin sida får kanske fem (5) år ses som ett gångbart riktmärke att förhålla sig till. Varför just fem år? Jo, blickar vi 25 år tillbaka i tiden hittar vi nämligen två långa nedgångsperioder. I det första fallet varade den nära tre år (2000-2002). I det andra knappt två år (2007-2008) och för närvarande befinner vi oss sannolikt mitt i en tredje nedgångsperiod. De två förstnämnda nedgångsperioderna följdes därefter av starka återhämtningar med flera påföljande goda börsår. Har man haft otur att vara med hela vägen ned bör man ändå ha fått kapitalet att växa under en femårsperiod. Det gör att vårt första och kanske allra viktigaste tips blir:

LÄRDOM I
Köp aldrig aktier
för pengar du
behöver i närtid

Den legendariske svenska investerarerna, numera salige Lennart Israelsson aka Aktiestinsen, brukade säga att börsen var ganska enkel att förstå sig på. Den gick upp i cirka fyra-fem (4-5) år för att därefter rekylera tillbaka under ett par år (1-2) och sedan upprepa samma cykler igen. Nog för att det kan ligga en hel del i hans gamla tes (som ju i grund och botten bygger på ett klassiskt konjunkturförlopp) men tro oss, det är inte alltid så lätt att hamna rätt i cyklerna. I synnerhet för den som är i början av sin börsresa.

De allra flesta av oss tenderar nämligen att bli intresserade av aktier relativt sent i börscykeln. Det är när man läser om folk som tjänat mycket pengar på aktier eller hört grannen berätta om sina börsklipp som man själv fattar tycke för börsen. "Kan de, så kan ju jag" tänker man ofta. Fullt förståeligt förstås och nog för att det är bättre att börja sent än aldrig. Men skall vi vara ärliga så är det i regel inte då som tidpunkten för att inleda sin börskarriär är optimal. När dagstidningar fylls av aktietips och intresset för dem är stort, bör man snarare se upp än lockas.

Med ovan sagt skall man förstås aldrig vara rädd att börja investera på börsen. Är man enbart medveten om att aktiemarknaden inte alltid stiger och är beredd att vara långsiktig finns det inget att skrämmas av. Att "tajma" marknaden är däremot oerhört svårt för de allra flesta, alldeles oavsett hur lång erfarenhet av börsplaceringar man har. Ett gammalt talesätt förkunnar därtill att "time in the market, beats timing the market" vilket över tid ser ut att stämma som vi nämnde i den inledande delen av vår "lärdoms serie".

Faktum är att om man köpte aktier under 2019, för att därefter drabbas av den kraftiga pandemibaissen våren 2020, den höga inflationen och snabba räntehöjningstakten 2022 - 2023 samt

geopolitisk oro på många fronter, ligger man sannolikt redan nu plus på sina investeringar. I synnerhet om man inte skrämms av nedgångarna utan fortsätter att kontinuerligt avsätta nya sparmedel till aktier. Om det sedan är varje månad, eller varje kvartal spelar ingen större roll egentligen. Det viktiga är att det sker vid flera olika tillfällen över tid. Genom att köpa aktier i olika omgångar minskar man risken att komma in väldigt snett (på tillfälliga toppar) och därmed också riskera att "bränna" sig och tappa suget för aktier som övertid har varit en om inte den absolut överlägsna så i varje fall en av de allra bästa investeringsformerna. Just det blir därför vårt andra råd.

LÄRDOM II

Köp aktier över tid

Har man väl bestämt sig att investera på aktiemarknaden och samtidigt förstått vikten av att sprida köpen över tid blir tålamod den enskilt viktigaste egenskapen. Investeringar på aktiemarknaden bör nämligen snarare betraktas som ett maratonlopp än ett sprinterlöp. Givet detta skall man hellre skynda långsamt och utnyttja världens åttonde underverk som man ibland benämner "ränta på ränta effekten", snarare än rusa framåt med hjälp av allehanda möjliga genvägar.

Många är de som drömmer om att bli oerhört rika snabbt (eller i varje fall ekonomiskt oberoende) lockas av snabba klipp. Framgång med liknande strategier är få förunnat och skulle man mot förmodan lyckas så är det i regel en kombination av dels en rejäl portion tur, dels relativt sett hög risktagning. Sådant tenderar förr eller senare slå tillbaka och bör därför undvikas. I varje fall fram tills att man har byggt upp

en bred och stabil portfölj där enstaka felsatsningar inte riskerar att ödelägga hela ens investeringsgrund.

Ett klassiskt sätt att påskynda vägen till rikedom är att använda hävstång i sina placeringar. Det kan handla om allt från s.k. optioner/warranter till sedvanliga belåningsmöjligheter som finns. De allra flesta aktier (bortsett från de allra minsta) kan nämligen belånas till allt från 10% till ibland så mycket som 50%. Hävstångsprodukter bör dock användas med försiktighet och lämpar sig snarare för spekulanten än den traditionella investeraren. Korrekt hanterat kan belåningen dock ge avkastningen en extra boost. Det förutsätter dock i sin tur att man lyckas tajma marknaden. Som redan omnämnt tidigare är det inte det allra lättaste.

Börserna går i vågor och även positiva börsår innefattar vanligtvis en och ibland flera korrektioner. Dessa rekyler kan vara relativt modesta (5-10%) eller kraftfullare än så (15-20%). Enskilda aktier kan under dessa perioder sjunka betydligt mer. Ligger man belånad under dessa perioder eroderas det egna kapitalet fort. Vill det sig illa tvingas man att skjuta till kapital som man kanske inte alls tänkt investera i aktier. Och eftersom detta mycket väl kan visa sig vara otillräckligt om börsnedgången håller i sig en längre period, kan man slutligen tvingas avyttra aktierna för att reglera belåningen. Detta är givetvis förödande av flera skäl.

För det första utarmas kapitalet vid försäljning med förlust vilket förstås är illa nog. Sådant (att realisera förlust) får man dock ändå räkna med kommer att inträffa från tid till annan. Värre är att en förlust som ovan beskriven, riskerar att bli mentalt påfrestande om marknaden kort efter försäljningen vänder upp. Plötsligt kostar aktier man har sålt mer än vad man sålt dem förr. I dessa lägen blir det oerhört vanligt att man tvekar

med köp och riskerar därför att bli "ständes på perrongen medan tåget lämnar stationen" som det så ofta heter i investerarkretsar. Därmed går man i en klassisk fälla som troligtvis många har trampat i under sin börstid. Istället för att köpa aktier i en marknadssvacka vilket i regel är det optimala, har man alltså tvingats sälja sina innehav till om inte vrakpriser så rejält rabatterade sådana. Detta är också anledningen till att vår tredje tips blir att undvika att sätta sig i den typen av situationer.

LÄRDOM III

Undvik att belåna dina aktier

Skall man lyckas väl på aktiemarknaden över tid måste man inse att marknaden inte alltid (tvärtom, ganska sällan) utvecklas på det sätt som man själv skulle kunna tro att den kommer att göra givet vissa omständigheter. Såväl upp- som nedgångar kommer ofta oanannonserat och vanligtvis är dessa också betydligt större än vad som kan tyckas vara rimligt eller motiverat. Marknaden har nämligen en tendens att dra ut svängarna och överdriva åt båda håll.

Som investerare är det viktigt att försöka stå emot att dras med i dessa irrationella svängar utan helst lära sig dra fördel av marknadsfluktuationer. På marknaden tycks psykologin vara den direkt motsatta jämfört med förhållandena i den verkliga ekonomin. När REA-skytarna tas fram blir det sällan rusning till marknaden (jmf med hur det är när samma sak sker inför exempelvis Black Friday i handeln).

Investeraren Warren Buffett, som de flesta av er säkert hört talas om, har

ofta nämnt att man bör försöka att vara girig (läs: euforisk) när de flesta andra är rädda och rädd (läs: försiktig) när de flesta andra är giriga. Ett slags "contrarian" strategi som om den utförs rätt är synnerligen behjälplig i jakten på avkastning. Men skall man verkligen lyckas krävs både disciplin, tålamod och förberedelser.

Ska man kunna utnyttja en marknadssvacka eller enskild aktienedgång krävs det att man har någon form av krigskassa som kan komma till användning när lämpligt tillfälle uppstår. Vän av ordning inflikar förstås att det just vid den typen av lägen som belåningsmöjligheten kommer väl till pass. Och visst är det sant. Börsvana investerare kan mycket väl använda sig av detta alternativ i extremlägen. För den genomsnittlige placeraren är det däremot inget att rekommendera om man vill behålla nattsömn. Nedgångar i marknaden, eller i enskilda aktier, kan nämligen vara utdragna vilket vi delvis fått uppleva de senaste åren.

LÄRDOM IV

Ha alltid en del likvida medel redo

Efter att ha delat med oss av mer generella lärdomar gällande aktieplaceringar tänkte vi framgent fördjupa oss i mer aktiespecifika frågor. Det finns nämligen en hel del klassiska misstag som man begår vid valet av aktieplaceringar i jakten på avkastning. Kan man om inte eliminera dem helt (närmast omöjligt) så i varje fall minska antalet, är förstås mycket vunnet.

Det kanske allra vanligaste fällan som de allra flesta säkert gått in i (och i regel alldeles i början på sin börsresa) är att

lockas av att nå den stora drömmen om att bli ekonomiskt oberoende snabbt. Eftersom man utgår ifrån att detta inte kan göras med hjälp av större bolag (som ju redan vuxit en hel del) faller lotten ofta på det där lilla bolaget som det pratas brett om på diverse finansiella forum. Förvisso förlorar det just nu pengar men framtidsförutsättningarna för dess produkter eller teknik spås vara oerhört ljusa om man skall tolka dem som verkar har förstått teknologin. Det är inte alls uteslutet att världsherravälde hägrar om bara några år och då lär belöningen bli groteskt stor. Alla bolag har ju varit förlustbringande till en början.

Nog för att det senast nämnda stämmer. Samtidigt bör man också vara medveten om att det är få förunnat att bli ett nytt Amazon, Apple, Google eller Facebook. Historien är nämligen fylld av betydligt fler fiaskon än framgångssagor. Det finns otaliga exempel på bolag som aktieplaceringarna flockades kring i förhoppningar om att just dessa skulle bli nästa storbolag med lysande framtid men där börsresan istället kantades av otaliga emissioner, sjunkande kurs och brustna drömmar.

Att lyckas kommersialisera en affärsidé är betydligt svårare och tar ofta längre tid än vad både ledningen och en själv på förhand kan tycka. Och framförallt kostar det pengar vilket innebär att man istället för att profitera på stigande avkastning, gång efter annan får skjuta till nya pengar för att drömmen om framtida storverk skall fortsätta leva.

LÄRDOM V

Avstå förhoppnings- och förlustbolag

Detsamma skulle man kunna säga om s.k. turn-around bolag. Allt som oftast finns det klara skäl till att en verksamhet har utvecklats dåligt. Självklart kan även det bästa bolaget råka i trubbel när något plötsligt inträffar. COVID-pandemin kan ju än en gång lyftas fram som ett sådant exempel då den i stort sett över en natt förändrade förutsättningarna för vanligtvis stabila och lönsamma bolag inom exempelvis besöksnäringen. De som tog sig genom stålbadet lär med största sannolikhet ha gått stärkta ur krisen. Men har problemen pågått länge finns det i regel ett skäl till det och risken är därför stor att en vändning dröjer ytterligare (och kräver mer kapital från dig) alternativt uteblir helt.

Vi vill inte på något sätt påstå att det är fel att investera i förlustbringande bolag. Något eller några av dem kan mycket väl komma att lyckas och då blir det förstås mycket dyrare att köpa deras aktier när de väl nått lönsamhet. Det man dock måste komma ihåg är att risken är oerhört mycket större i den typen av företag. Är framtiden så ljus att världsherravälde hägrar så är det i regel inte för sent att köpa aktien när bolagets affärsmodell har bevisats. Till syvende och sist är det nämligen just stigande vinster och inte drömmen om dessa, som aktiemarknaden styrs av.

Ett enkelt sätt att sälla bland aktielistorna är faktiskt att ta en närmare titt på aktiernas nominella värde. Erfarenheten har nämligen lärt oss att om aktiekursen är väldigt låg så finns det skäl att bli något mer skeptisk. Dock är det ofta tvärtom i det verkliga livet. Lågt nominellt pris för en aktie lockar nämligen ofta nya placerare som resonerar att man får betydligt fler aktier som kostar 1-5 kronor än sådana där priset är 70, 80 eller för den delen 300 kr. Dessutom känns ju den nominella uppsidan från 1 kr vara större än från 300. Det är inte svårt att förstå logiken men något re-

cept på framgång är det dessvärre inte. Vi vill långt ifrån påstå att ett lågt pris på en aktie måste vara detsamma som låg kvalitet på bolaget bakom aktien i fråga. Viss korrelation finns där dock. De bolag där det nominella priset ligger väldigt lågt (1-10 kr) är i regel sådana där det ständigt tillkommer nya aktier (utspädning) i spåren av nya kapitalanskaffningar. Det finns heller inget som säger att aktier som kostar 1-10 kr stiger snabbare (eller har enklare att dubblas) än de som kostar 50-100 eller 500-1000 kr.

Självklart skall man inte låta bli att titta på ett givet bolags aktie enbart eftersom dess nominella pris är lågt. Som alla regler har även den här sina undantag förstås. Det man däremot bör göra i just dessa fall är att studera aktiekapitalets utveckling. Det är nämligen vida känt att de allra flesta bolag strävar efter ett så högt pris på aktien som möjligt.

LÄRDOM VI

Se upp för turn-around kandidater och frimärksaktier

En annan grupp av aktier som man skall tänka både en och två gånger innan man investerar i är sådana vars framtid avgörs av externa och omöjliga för bolaget att påverka faktorer. Hit hör exempelvis råvarubolag och då i första hand renodlade prospekteringsdito men även bioteknikföretag. Investeringar i den typen av bolag kan närmast betraktas som riskkapitalverksamhet som enbart personer med breda aktieportföljer skall ägna sig åt om de nu finner sådant intressant.

Prospekterings- och bioteknikbolag ingår normalt i kategorin förlustbring-

ande bolag som vi tog upp tidigare. Bredare råvarubolag däremot kan mycket väl vara lönsamma då de finansierar sin eventuella prospektering med brytning och produktion vilket vanligtvis minskar risken avsevärt. Helt oväsentlig är den ändå inte och då i synnerhet om bolagens verksamhet håller till i politiskt mindre stabila områden där eventuella regimförändringar kan omkullkasta förutsättningarna. Som om inte det var tuftt nog hänger lönsamheten samman men faktorer som bolagets ledning inte kan rå över. Det handlar om dels olika valutaförhållanden, dels de underliggande råvarornas världsmarknadspri- ser som från tid till annan kan fluktuera så pass mycket att de gör produktionen olönsam (och/eller kapitalanskaffning svår). Här kan oljeprisets utveckling under pandemin tjänstgöra som ett bra exempel när lagren plötsligt blev så pass välfyllda världen över att terminspriserna blev negativa.

2020 var givetvis ett exceptionellt år som en konsekvens av pandemin men faktum är att kraftig och ihållande volatilitet kan även bli följderna av olika politiska beslut, handelskrig, naturkatastrofer m.m. Är ovanstående jobbigt så är det ändå inget i sammanhanget som man som investerare utsätter sig för om man placerar sitt kapital i renodlade prospekteringsbolag vars framtid är avhängig av att enstaka borrhningar resulterar i önskade utfall. Hur väl bolagen än förbereder sig (m.h.a. exempelvis seismiska studier m.m.) kan succén trots allt i slutändan vändas till ett fiasko eller innebära fynd som inte blir kommersiellt genomförbara (för små, för dyra o.s.v.). I det läget riskerar också stora delar av insatsen gå förlorad.

De bolag som i mångt och mycket påminner om renodlade prospekteringsbolag är de som sysslar med bioteknik. Även här lockar förstås upptäckten av ett nytt läkemedel och den enorma marknad som en sådan innebär. Känns-

lan att bidra till en bättre värld samtidigt som man förhoppningsvis blir rik på kuppen skapar någon form av drömliknande win-win förhållande i placerarnas undermedvetna. Tyvärr förblir det ofta just en dröm. Resan för en substans att bli ett godkänt läkemedel är nämligen mödosam och kantad av fallgropar och det är få som klarar av att ta sig hela vägen genom alla faser som krävs för att bli det. De allra flesta misslyckas i regel någonstans på vägen och när så sker kan merparten av värdet raderas ut i stort sett över natt. Rent statistiskt sett är sannolikheten att det blir lose-lose till slut betydligt högre än tvärtom. Den här typen av investeringar kan faktiskt mer eller mindre liknas vid rena "lottsedlar" och är därför inget bra sätt att bygga en aktieportfölj på. Hur trist det än låter.

LÄRDOM VII Låt bli bolag där binära utfall blir avgörande

Var och en av oss som investerar på börserna gör det förstås i syfte för att uppnå någon form av avkastning. Hur stor den slutligen visar sig att bli beror självklart på en mängd olika faktorer. En av de kanske allra mest centrala är vilken risk vi är beredda att ta. Ni har säkert hört att ju högre risk man tar desto större blir den potentiella avkastningen. Vore det helt sant skulle man förstås göra allra bäst genom att konstant eftersträva maximal sådan. Och nog finns det de som har testat. Merparten av dessa personer har nog bränt sig så pass att de inte gör om det.

Det klassiska sättet att minska risknivån i sina investeringar (eller sprida ut riskerna som det också heter) är att diversifiera. Det säger sig självt att den

som placerar i en enda aktie tar på sig högre risk än den som väljer 3-5 aktier eller fler. Ju fler aktier som man väljer att investera i desto större blir den bolagsmässiga riskspridningen. Än bättre blir det om man väljer att placera i olika aktier som därtill är verksamma i olika sektorer. Satsar man på fem bolag i en och samma bransch blir förstås den bolagsspecifika risken lägre men sammantaget ändå högre än om man sprider ut innehaven i fem olika segment.

Det finns förstås inga givna regler på hur många innehav som ens portfölj skall innehålla. Den legendariske investeraren Warren Buffett har en gång sagt att bred diversifiering är till för dem som inte riktigt vet vad de sysslar med. Med bred menar han här fler bolag än 3-5 eller ens 10. Och visst, det ligger förstås en hel del i det även om det sannolikt är sagt med viss glimt i ögat. Klart är att ju fler bolag desto svårare blir det att följa och överblicka dem. Ju färre sådana desto enklare blir bevakningen. Samtidigt måste man vara oerhört mycket mer vaksam på vad som händer. Negativa nyheter som påverkar bolaget får nämligen avsevärt större genomslag när man har 3-5 aktier än när antalet är 10-15. Detta är delvis anledningen till att vi själva föredrar det senare nämnda antalet vid portföljbyggen.

LÄRDOM VIII Sprid ut innehaven

Vilka aktier skall man då välja? Här tänker vi inte gå in närmare på enskilda bolagsnamn. Vilka företag som man vill investera i är förstås högst subjektivt. Alla är vi intresserade av olika saker och precis som vi inte kör samma bil, har samma kläder eller äter samma saker så väljer vi också investera relativt olika. De flesta har säkert hört uttrycket att man skall köpa aktier när de är

billiga och sälja när de är dyra. Svårare än så är det faktiskt inte. Tills man försöker att göra det i praktiken. Det är nämligen inte alls lätt att hitta de där billiga aktierna om nu inte marknaden är i fritt fall, som till exempel när corona bröt ut, men sådant sker inte allt för ofta (och när så är fallet så vill ändå ingen köpa då de flesta inväntar jordens undergång). I regel är det nämligen på det sättet att billiga aktier är billiga av en anledning. Och många gånger kan de därför förbli billiga under en lång tid.

Ovanstående är också det främsta skälet till att man inte skall vara rädd att köpa en stark aktie enbart för att kursen har stigit 50% eller 100% från sina bottenivåer. Tvärtom är det oftast bland starka aktier som man bör leta långsiktiga köpkandidater. Kursstegringar kan förstås bero på överreaktioner eller någon form av "hype" och efter ett tag även "FOMO" (fear of missing out). I normalfallet handlar dock styrka om sakernas naturliga tillstånd för köpvärda bolag.

Bolag som växer sin omsättning och vinst tenderar att stiga i värde över tid. Växer man exempelvis omsättningen och vinsten med 15% om året, så dubblar man båda under en femårsperiod. Det i sig innebär förstås att även aktiekursen kommer att följa med och ofta i betydligt större omfattning än 15% per år. Värderingsmultiplarna har nämligen en tendens att öka ju längre period av stabila intäkts- och resultatökningar som bolaget kan visa upp. Det är just den här typen av aktier man normalt sett vill äga och då får man inte skrämmas bort av att kursen redan stigit en bit (ej att förväxla med köp i paraboliska uppgångar som man normalt sett bör undvika alternativt sälja/minska sina aktier om man råkar äga sådana).

LÄRDOM IX Köp starka aktier

Har man nu skapat en hyfsad bred aktieportfölj av starka aktier är det förstås viktigt att sköta om den kontinuerligt. Normalt sett finns det ingen anledning att titta till sin aktieportfölj dagligen. Så ofta ändras inte förutsättningarna även om kurserna förstås fluktuerar varje dag. Att följa rörelserna kan förstås vara bra men det kan även leda till att man lockas till onödig aktivitet eller överaktivitet dvs att köpa och sälja i hopp om att utnyttja de ständiga prisrörelserna. Givetvis finns det personer som lyckas få den här strategin till att skapa överavkastning men för de allra flesta leder det faktiskt i regel till motsatt effekt.

Det kanske allra vanligaste misstaget som man begår som börsplacerare (ofta om och om igen dessutom) är att lockas sälja en "bra aktie" (alldeles) för tidigt. Nog för att det finns de som säger "att det inte finns någon som har förlorat sina pengar genom att ta hem vinster då och då". Ett påstående som förstås är sant men också en sanning med modifiering. Vi misstänker nämligen att den typen av handel försvårar uppbyggnaden av en högpresterande aktieportfölj. Säljer man vinnarna med jämna mellanrum men samtidigt behåller de aktierna som inte har gått lika bra så äger man till slut enbart sådana aktier som inte riktigt har presterat. Därmed gör man det också extra svårt för sig genom att ständigt behöva hitta nya "vinnare".

Vår erfarenhet säger istället att den allra största värdestegringen över tid kommer faktiskt från att man "sitter på händerna" och inte rör sina innehav i någon större omfattning. I synnerhet om bolag i fråga följer den utstakade banan över tid (läs: växer och ökar sin vinst). De gånger som man bör gå in och korrigera är om förutsättningarna förändras tillsynes varaktigt.

Självklart finns det tillfällen då den underliggande aktien stiger betydligt snabbare än exempelvis vinsterna gör. Det är allt som oftast just i dessa lägen som det blir allra svårast att låta bli att ta hem en vinst. Att träffa toppen är i regel oerhört svårt och har mer med tur än skicklighet att göra. Rörelserna tenderar nämligen pågå betydligt längre än vad man ofta tror är möjligt. Dessutom tycks en stigande aktie locka till sig nya placerarskaror på samma sätt som en sjunkande aktie får fler att sälja den. Alla vill ju äga en vinnare medan ingen vill hålla förlorare.

LÄRDOM X Sälj inte för tidigt

I och med ovanstående har vi nu kommit till slutet av vår miniserie över lärdomar som vi har dragit under våra ca

DE 10 LÄRDOMARNA

- Köp aldrig aktier för pengar du behöver i närtid
- Köp aktier över tid
- Undvik att belåna dina aktier
- Ha alltid en del likvida medel redo
- Avstå förhoppnings- och förlustbolag
- Se upp för turn-around kandidater och frimärksaktier
- Låt bli bolag där binära utfall blir avgörande
- Sprid ut innehaven
- Köp starka aktier
- Sälj inte för tidigt

25 år på börsen. Naturligtvis finns det betydligt mer att skriva i ämnet inte minst som man aldrig blir fullärd som börsplacerare. Det som gör aktiemarknaden som intressant är förstås dess oförutsägbarhet där ingen riktigt vet vad som händer härnäst. Se bara på allt som har inträffat under de senaste 3 - 4 åren. Vi vågar påstå att det inte finns någon som har kunnat förutspå varken börsens utveckling eller det förändrade världsläget. Oavsett graden av erfarenhet.

Med det sagt är förstås mångårig erfarenhet definitivt ett stort plus. Inte uttal om det. Om inte annat så har man varit med om ett antal börscykler och därmed lärt sig hantera känslor som uppkommer med både fallande och rullande marknader. Ju fler enkla, klassiska misstag som man i dessa lägen lyckas undvika desto mer framgångsrik blir man som investerare över tid. Förhoppningsvis kan vår miniserie bidra till det

Lycka till!

Disclaimer

Detta material har sammanställts av Stockpicker i informationssyfte och ska inte ses som rådgivning.

Innehållet har grundats på information från allmänt tillgängliga källor vilka bedömts som tillförlitliga. Sakinnehållets riktighet och fullständighet liksom lämnade prognoser och rekommendationen kan således inte garanteras.

Åsikter som lämnats i materialet är analytikerns åsikter vid tillfället för upprättandet av materialet och dessa kan ändras. Det lämnas ingen försäkran om att framtida händelser kommer vara i enlighet med åsikter framförda i materialet.

Stockpicker fransäger sig allt ansvar för direkt eller indirekt skada som kan grunda sig på detta material. Placeringar i finansiella instrument är förenade med ekonomisk risk. Att en placering historiskt haft en god värdeutveckling är ingen garanti för framtiden.

Stockpicker fransäger sig därmed allt ansvar för eventuell förlust eller skada av vad slag det må vara som grundar sig på användandet av materialet.

KONTAKTA OSS

Adress

Stockpicker AB
Strandvägen 7A
114 56 Stockholm

Kundtjänst - E-post

staff@stockpicker.se

Prenumeration - E-post

staff@stockpicker.se

Kundtjänst - Telefon

08-662 06 69